

Oponentský posudek bakalářské práce

Diplomant: Tomáš Srbený

Téma bakalářské práce: Postavení ženy v římském právu

Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. Miroslav Černý, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: JUDr. Jan Šejdl, Ph.D.

Diplomant si ve své práci zvolil téma, o němž již v posudku k předchozí verzi práce bylo řečeno, že je již několikrát zpracované a především, že je na bakalářskou práci poměrně rozsáhlé. Bylo tedy doporučeno v tomto případě téma v rámci úvodu práce a stanovení cílů značně zúžit na nějakou subproblematiku, na níž by se práce soustředila, čímž by se diplomant vyhnul jen povrchnímu popisu a znovu převypravování převyprávěného. Diplomant toto částečně učinil, ale je nutno uvést, že případná vyšší koncentrace práce na dílčí téma by práci nemálo prospěla.

Po formální stránce nelze mít k práci výrazných námitek. Práce je stránkována včetně úvodních stránek, a tak samotný text začíná až na straně 7 a samotný text končí na str. 40. Jinými slovy obsahuje 33 stran textu. Tvrzení práce jsou podložena přesně 124 poznámkou pod čarou. Práce rovněž obsahuje samostatný seznam použitých zdrojů, jež svým rozsahem odpovídá tomu, co je požadováno pro bakalářskou práci a nutno zdůraznit, že obsahuje i zdroje zahraniční a cizojazyčné. Nazývat seznam použitých právních předpisů jako „Zákony“ pak je zjevně nevhodné – však již první položka je Listinou základních práv a svobod. Navíc by bylo přehlednější užívat pouze standardní odkaz na předpis číslem a rokem vydání. Práce je rovněž doplněna dalšími náležitostmi, jež mají být součástí diplomové práce.

Stylistická stránka práce nevykazuje a nevykazovala ani v předchozí verzi závažnějších vad, jež by bránily úspěšné obhajobě, je však vhodné některé výtky zmínit. Prvně je nutno opakovaně upozornit na práci s latinskými jmény a pojmy v českém textu. Latinskému pojmu, je-li nutno mu dát českou koncovku, pak se tato vkládá vždy a pouze místo koncovky latinské, tedy na samotný kořen slova, tedy místo „Pauluse“ by se v práci měl objevit termín řádný. Jedná se však o výjimečný případ. Bylo rovněž upozorněno, že pro odborný právní text není zvykem, psát jej v tzv. ich formě, tedy v 1.

p. sg. Gramatické chyby se v textu sice vyskytují, ale poměrně zřídka a je patrné, že diplomant byl v tomto ohledu pečlivý, a to i v terminologii latinské. Pouze výjimečně lze narazit v práci na formulace, jejichž význam je poněkud zastřen (např. str. 24 „V Římě se z tohoto důvodu kladl větší důraz na podobnost náboženského kultu s danou osobou než na pokrevní příbuznost.“).

Samotná strukturace již více odpovídá tématu práce, a je při absenci zúžení tématu, vcelku logická, byť nikoliv bezchybná. Kupříkladu způsobilost k právnímu jednání a deliktní způsobilost jistě nejsou podmnožinou způsobilosti k právům a povinnostem, a tak by jistě neměly být do takovéto kapitoly zahrnovány, ale měly by mít kapitolu svoji. Také lze namítat, že kupříkladu kapitoly věnované dědickému právu mohly být prosty obecnějších konstatování a soustředit se pouze na postavení žen v dědickém právu, kdy by pak kapitola o intestátních posloupnostech mohla lépe reflektovat kupříkladu změny postavení manželky v civilní, praetorské a konečně justiniánské intestátní posloupnosti.

Co se týče další specifické oblasti vědecké práce, tedy tvorby referencí (citací a odkazů) vlastního textu, tak tyto jsou v předkládané verzi práce již vedeny pečlivě a nelze k nim mít výraznějších námitek.

Je nutno ocenit, že se diplomant pustil též do komparační práce (a oč by byla cennější, byla-li by věnována užšímu okruhu otázek, ale hlouběji). V tomto smyslu lze pouze poukázat na skutečnost, že komparaci je lépe dělat tam, kde jsou si komparanty blízké – kupříkladu v dědickém právu. Naopak v otázce kupříkladu postavení žen ve společnosti jsou toto natolik odlišné skutečnosti, že tam komparace při prvním pohledu konstatuje, že je vše odlišné (byť při hlubším pohledu tomu tak nemusí vždy být).

V návaznosti na výše uvedené jako témata k diskusi v rámci obhajoby diplomové práce navrhuji:

Postavení manželky jako dědičky manželova majetku v civilní, praetorské a justiniánské intestátní posloupnosti.

Historický vývoj omezení žen ve způsobilosti k právním jednáním v rámci římského práva.

Na základě všeho výše uvedeného tedy doporučuji uvedenou bakalářskou práci k ústní obhajobě s pozitivním hodnocením a po řádném složení všech dalších studijních povinností doporučuji udělit diplomantovi titul bakalář Západočeské University.

V Hýskově 18. ledna A.D. 2023

JUDr. Jan Šejdl. Ph.D.